

การนำหลักสังคหวัตถุ 4 ไปใช้ในชีวิตประจำวันของประชาชนในเขต
ตำบลคลองหอยโข่ง อำเภอคลองหอยโข่ง จังหวัดสงขลา
AN APPLICATION OF SANGAHAVATTU PRINCIPLE FOR LIVING
IN DAILY LIFE OF PEOPLE IN CLONGHOYKHONG SUBDISTRICT,
CLONGHOYKHONG DISTRICT, SONGKHLA PROVINCE.

ประเวศ อินทองปาน

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

พระครูประสุตโพธิคุณ (สุวรรณรงค์)

พีระศิลป์ บุญทอง

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครศรีธรรมราช

บทคัดย่อ

สารนิพนธ์นี้มีวัตถุประสงค์ ดังนี้ 1. เพื่อศึกษาการนำหลักสังคหวัตถุ 4 ไปใช้ในวิถีชีวิตของประชาชนในตำบลคลองหอยโข่ง อำเภอคลองหอยโข่ง จังหวัดสงขลา 2. เพื่อเปรียบเทียบการนำหลักสังคหวัตถุ 4 ไปใช้ในวิถีชีวิตของประชาชนในตำบลคลองหอยโข่ง อำเภอคลองหอยโข่ง จังหวัดสงขลาที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อเดือน ต่างกัน 3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางแก้ไขการนำหลักสังคหวัตถุ 4 ไปใช้ในวิถีชีวิตของประชาชนในตำบลคลองหอยโข่ง อำเภอคลองหอยโข่ง จังหวัดสงขลาประชากร ได้แก่ ประชาชนในตำบลคลองหอยโข่ง อำเภอคลองหอยโข่ง จังหวัดสงขลา จำนวน 4,142 คน กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตาราง Krejcie และ Morgan ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 354 คน เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามแบบปลายปิดและแบบปลายเปิด วิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล คือค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่า Z - test ค่า F - test และทดสอบค่าคะแนนเฉลี่ยรายคู่ โดยวิธี Scheffe

ผลการวิจัยพบว่า

1. การนำหลักสังคหวัตถุ 4 ไปใช้ในวิถีชีวิตของประชาชนในตำบลคลองหอยโข่ง อำเภอคลองหอยโข่ง จังหวัดสงขลาโดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ด้านอัตถจริยา การประพฤติประโยชน์บำเพ็ญสาธารณประโยชน์ รองลงมาได้แก่ด้านปิยวาจา วาจาสุภาพอ่อนหวานให้เกิดสมานสามัคคีและด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ ด้านสมานัตตตาคความมีตนเสมอ คือ ทำตนเสมอต้นเสมอปลายตามลำดับ จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อเดือน พบว่า โดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง

2. ผลเปรียบเทียบการนำหลักสังคหวัตถุ 4 ไปใช้ในวิถีชีวิตของประชาชนในตำบลคลองหอยโข่ง อำเภอคลองหอยโข่ง จังหวัดสงขลาที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อเดือน ต่างกัน พบว่า เพศ และอายุ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ส่วนระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อเดือนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหา และแนวทางแก้ไขปัญหการนำหลักสังคหวัตถุ 4 ไปใช้ในวิถีชีวิตของประชาชนในตำบลคลองหอยโข่ง อำเภอคลองหอยโข่ง จังหวัดสงขลา ปัญหาที่มีความถี่สูงสุดคือ ประชาชนชอบใช้วาจาที่เป็นภาษาท้องถิ่นบางครั้งทำให้เข้าใจยาก ประชาชนที่เป็นผู้ชายจะมาประชุมกันน้อยและประชาชนยังมีการพูดจาใส่ร้ายทำให้เกิดความไม่ไว้วางใจกันทำให้เกิดความแตกแยกในกลุ่มเวลาจัดกิจกรรมแล้วไม่ค่อยให้ความร่วมมือกันและแนวทางแก้ไขพบว่า ในการประชุมบางครั้งประชาชนต้องใช้ภาษาทางราชการบ้าง สมาชิกทุกคนไม่ว่าหญิงหรือชายเข้าประชุมสม่ำเสมอและมีความเสียสละให้มากกว่าที่เป็นอยู่

ABSTRACT

The objectives of this thesis were as follows 1. To study an application of sangahavattu 4 for living in daily life of people in Clonghoykhong subdistrict, Clonghoykhong district, Songkhla province. 2. To compare an application of sangahavattu 4 for living in daily life of people in Clonghoykhong sub-district, Clonghoykhong district, Songkhla province in terms of sexes, ages, degrees of

education, occupations, and monthly incomes as differently. 3. To study the suggestions were concerned with problems and resolutions on application of sangahavattu 4 for living in daily life of people in Clonghoykhong sub-district, Clonghoykhong district, Songkhla province. The population were people who live in Clonghoykhong sub-district, Clonghoykhong district, Songkhla province amount 4,142 persons, sample size according to table measurement of Krejcie and Morgan, the samples were amount 354 persons, the instrument for data collection was questionnaire both closed and open ended questions, data analysis by package computer program, the statistics were applied as follows, frequency, percentage, arithmetic mean, standard deviation, Z-test, F-test and to test the difference of arithmetic mean in each pair by Scheffe method.

The research results were found as follows.

1. an application of sangahavattu 4 for living in daily life of people in Clonghoykhong sub-district, Clonghoykhong district, Songkhla province by overview was at moderate level when considered in each aspect form more to less found that the aspect of Atthacariya (useful conduct) was the highest average, and followed up the aspect of Piyavaca (kindly speech) and the aspect of Samanattata (even and equal treatment) was the lowest average respectively, classified in terms of sexes, ages, degrees of education, occupation and monthly incomes found that by overview was at moderate level.

2. The comparative results of application of sangahavattu 4 for living in daily life of people in Clonghoykhong sub-district, Clonghoykhong district, Songkhla province in terms of sexes, ages, degrees of education, occupations and monthly incomes found that in terms of sexes and ages were different as statistical significance at .001 and in terms of degrees of education, occupations, and monthly incomes were different as statistical significance at .05

3. The suggestions were concerned with problems and resolutions of application of sangahavattu 4 for living in daily life of people in Clonghoykhong sub-district, Clonghoykhong district, Songkhla province. The problems were found that the people usually speak local language that is difficult to understand, lots of men people missed the meeting, some of them spoke lie as a result, they were not sincere each others and when the activities were organized there was no co-operation. The resolutions were found that for meeting, they should speak formal language, all men and women should be always meeting and do not be selfish, the self sacrifice must be there.

บทนำ

การเปลี่ยนแปลงในสังคมไทยสมัยปัจจุบัน เป็นที่ยอมรับกันว่ามีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ทั้งทางด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคมและการเมือง สังคมชนบทเติบโตขึ้นและเจริญมากขึ้น ทัดเทียมกับสังคมเมือง ทำให้เป็นสังคมที่ต่างคนต่างอยู่ การประกอบอาชีพก็ได้รับการพัฒนาให้มีการแข่งขันกันในด้านคุณภาพมากขึ้น ด้านการเมืองก็มีความขัดแย้งทางความคิดอย่างรุนแรง จนยากที่จะปรองดอง มุ่งประโยชน์ส่วนตนมากกว่าส่วนรวม เมื่อมีผลประโยชน์เข้ามาเกี่ยวข้อง ทำให้มีผลกระทบต่อบรรยากาศชีวิตของผู้คนในทุกระดับ ความเจริญด้านเทคโนโลยี ข่าวสาร ข้อมูล เป็นตัวเชื่อมระบบเศรษฐกิจไว้ทั่วโลก ส่งผลให้ระบบทางสังคมเปลี่ยนแปลงไป กลายเป็นยุควัตถุนิยม ในขณะเดียวกันปัญหาความเสื่อมทรามทางศีลธรรมก็ทวีความรุนแรงมากยิ่งขึ้นจนเป็นที่น่าวิตก ดังจะเห็นได้จากปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นมากมายเช่น หันไปนิยมความหรูหรา ฟุ่มเฟือย ประพฤติตนขาดศีลธรรม เห็นคุณค่าของเงินตราสำคัญกว่าคุณค่าทางจิตใจ คนดีถูกทำลาย สังคมยกย่องคนรวย ทำให้มีการทุจริตคดโกงกันมากขึ้น เพื่อสร้างฐานะขาดความซื่อสัตย์สุจริตคำนึงถึงประโยชน์ส่วนตนมากกว่าส่วนรวม เอาัดเอาเปรียบผู้ที่ด้อยโอกาสกว่าใช้อำนาจไปในทางที่ผิดทำนองคลองธรรม ซึ่งส่งผลกระทบต่อคนไทย โดยเฉพาะคนรุ่นใหม่ต้องปรับตัวตามกระแสการเปลี่ยนแปลงของโลก จนละเลยในด้านคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่ดีงาม

ตามหลักการทางพระพุทธศาสนาในการพัฒนาสังคมมนุษย์ใด ๆ ก็ตามถ้าบุคคลขาดการพัฒนาคุณภาพที่มีอยู่ภายในให้ดีขึ้นมาก่อนแล้ว การพัฒนานั้นๆจะไม่ใช่เป็นการพัฒนาที่สมบูรณ์ขึ้นมาได้เพราะบุคคลต่างๆเป็นสิ่งมีชีวิต และประกอบไปด้วยกายและใจ หากมุ่งแต่การพัฒนาเพียงแต่ภายนอกอย่างเดียวแล้ว “ใจ” ที่เป็นต้นเหตุแห่งดีหรือชั่วหรือเป็นประตูแห่งการนำเข้าสิ่งที่ดีและไม่ดีทั้งปวง ถ้าไม่ได้รับการฝึกฝนและมีการพัฒนาที่ดีแม้จะอยู่ในสภาพแวดล้อมที่ดีก็ไม่อาจที่จะพัฒนาไปในทิศทางที่ดีได้ ดังนั้นหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาที่สำคัญที่ช่วยให้ประสบความสำเร็จในการดำเนินชีวิต คือ หลักสังคหวัตถุ 4 อันเป็นธรรมที่ทำให้บุคคลมีมนุษยสัมพันธ์และเป็นที่ยอมรับของบุคคลทั้งหลายกับทั้งยังทำให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ดังนั้น การดำเนินชีวิตในปัจจุบันจึงควรนำหลักสังคหวัตถุ 4 มาเป็นหลักในการดำเนินชีวิต ซึ่งเป็นหลักธรรมสำหรับมนุษย์ เมื่อนำไปประพฤติปฏิบัติถูกต้องชีวิตจึงมีความสุข และเป็นสิ่งที่มนุษย์พึงปรารถนา ซึ่งหลักสังคหวัตถุ 4 นี้ ประกอบด้วยทาน ปิยวาจา อตถจริยา และสมานัตตา

ประชาชนในเขตตำบลคลองหอยโข่ง ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทางด้านเกษตรกรรมเป็นส่วนใหญ่ อาชีพหลักคือการทำสวนยางพารา สวนปาล์ม น้ำมัน การปลูกพืชตามฤดูกาลต่างๆ การเลี้ยงหมู การเลี้ยงไก่ การเลี้ยงปลา น้ำจืด นอกจากนี้ยังมีการประกอบอาชีพรับจ้างกรีดยาง อาชีพรับจ้างทั่วไป อาชีพช่างก่อสร้าง อาชีพค้าขาย มีรายได้ไม่แน่นอน เนื่องจากการประกอบอาชีพต้องพึ่งพาดินฟ้าอากาศ ทำให้ฐานะทางเศรษฐกิจอยู่ในระดับปานกลาง ในปัจจุบันจึงมักมีปัญหาในการประพฤติปฏิบัติที่ไม่ถูกต้องตามหลักสังคหวัตถุ 4 เช่น ขาดการช่วยเหลือต่อกัน การพูดจาโดยใช้ถ้อยคำที่ไม่สุภาพ และมีปัญหาอีกมากมายซึ่งกลายเป็นปัญหาสังคมและอาจส่งผลให้การดำเนินวิถีชีวิตตามหลักสังคหวัตถุ 4 ลดน้อยลงไป

ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาการนำหลักสังคหวัตถุ 4 ไปใช้ไปในวิถีชีวิตของประชาชนตำบลคลองหอยโข่ง อำเภอคลองหอยโข่ง จังหวัดสงขลา ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของสังคมที่ได้รับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงของสังคมในปัจจุบันและเป็นกลุ่มสังคมที่ผู้วิจัยสนใจต้องการทราบว่าเมื่อประชาชนนำหลักสังคหวัตถุ 4 ไปใช้ไปในวิถีชีวิตแล้วผลจะเป็นอย่างไร และสามารถนำผลการวิจัยไปเป็นแนวทางในการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมในการดำเนินชีวิตให้มีความสุข และเกิดความสงบในสังคมอย่างยั่งยืนสืบไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการนำหลักสังคหวัตถุ 4 ไปใช้ไปใช้ในวิถีชีวิตของประชาชนในตำบลคลองหอยโข่ง อำเภอคลองหอยโข่ง จังหวัดสงขลา
2. เพื่อเปรียบเทียบการการนำหลักสังคหวัตถุ 4 ไปใช้ไปใช้ในวิถีชีวิตของประชาชนในตำบลคลองหอยโข่ง อำเภอคลองหอยโข่ง จังหวัดสงขลา ที่มี เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อเดือนต่างกัน
3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางส่งเสริมการนำหลักสังคหวัตถุ 4 ไปใช้ไปใช้ในวิถีชีวิตของประชาชนในตำบลคลองหอยโข่ง อำเภอคลองหอยโข่ง จังหวัดสงขลา

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ได้แก่ประชาชนที่มีสิทธิ์เลือกตั้งในตำบลคลองหอยโข่ง อำเภอคลองหอยโข่ง จังหวัดสงขลา จำนวน 4,142 คน
2. กลุ่มตัวอย่าง ในการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ตาราง Krejcie และ Morgan (สงครี ชมพูนุท, 2552) จากจำนวนประชากรทั้งหมด 4,142 คน จึงได้เป็นกลุ่มตัวอย่าง 354 คน

เทคนิควิธีการสุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เลือกมาจากกลุ่มประชากรในชุมชน ตำบลคลองหอยโข่ง อำเภอคลองหอยโข่ง จังหวัดสงขลา ในการหาจำนวนกลุ่มตัวอย่างโดยอาศัยความน่าจะเป็น แบบอย่างเป็นสัดส่วน กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตาราง Krejcie และ Morgan ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 354 คน โดยผู้วิจัยกำหนดจำนวนตัวอย่างของแต่ละหมู่บ้านตามสัดส่วนของจำนวนประชากรทั้งตำบลในแต่ละหมู่บ้านต่อจำนวนประชากรทั้งหมด

เทคนิควิธีการได้มาซึ่งกลุ่มตัวอย่าง คือ ใช้การสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยใช้วิธีการจับสลากจากรายชื่อในชุมชน ตำบลคลองหอยโข่ง อำเภอคลองหอยโข่งจังหวัดสงขลา ที่ผู้วิจัยเขียนใส่ลงไปใ้ในภาชนะ จำนวน 4,142 คน แล้วหยิบรายชื่อมาทีละ 1 คน จนครบ ตามจำนวนที่กำหนดไว้ คือ 354 คน จึงดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

ผลการวิจัย

ผลการศึกษาการนำหลักสังคหวัตถุ 4 ไปใช้ในวิถีชีวิตของประชาชนใน ตำบลคลองหอยโข่ง อำเภอลองหอยโข่ง จังหวัดสงขลา โดยรวมทั้ง 4 ด้าน อยู่ในระดับปานกลาง ชัดแจ้งกับงานวิจัยของ พฤษภา พุทธิรักษ์ ได้ทำการศึกษาเรื่อง การบริหารจัดการสหกรณ์การเกษตรตามหลักสังคหวัตถุ 4 : กรณีศึกษาสหกรณ์การเกษตรในเขตจังหวัดนครนายก ผลการศึกษาพบว่า การบริหารจัดการสหกรณ์โดยหลักสังคหวัตถุ 4 ทั้ง 4 ด้าน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ด้านทาน การให้ เสียสละ ช่วยเหลือกัน พบว่า ประชาชนใน ตำบลคลองหอยโข่ง อำเภอลองหอยโข่ง จังหวัดสงขลา มีการนำหลักสังคหวัตถุ 4 ไปใช้ในวิถีชีวิต โดยรวมมีค่าแปลผลอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อนันต์ แม้นพยัคฆ์ (อนันต์ แม้นพยัคฆ์, 2549) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การประยุกต์ใช้หลักพุทธธรรมเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน ด้วยกลุ่มสัจจะออมทรัพย์ เพื่อพัฒนาคุณธรรมครบวงจรชีวิตกรณีศึกษา : บ้านหนองน้ำจืด ตำบลท่าพริก อำเภอเมือง จังหวัดตราด” มีวัตถุประสงค์ในการศึกษาเพื่อศึกษาความเป็นมาและการพัฒนาของกลุ่มสัจจะสะสมทรัพย์ เพื่อพัฒนาคุณธรรมครบวงจรชีวิตบ้านหนองน้ำจืด ตำบลท่าพริก อำเภอเมือง จังหวัดตราด และเพื่อศึกษาแนวทางการประยุกต์หลักพุทธธรรมในการพัฒนาชุมชนให้เข้มแข็ง ด้วยกระบวนการกลุ่มสัจจะสะสมทรัพย์ฯ สอดคล้องกับแนวคิดหลักการและวิธีการพัฒนาชุมชนปัจจุบันทั้งในแง่อภิปรายและจริยศาสตร์ ตามแนวคิดของ ไสว มาลัยทอง (ไสว มาลัยทอง, 2542) ได้กล่าวถึงการนำหลักสังคหวัตถุ 4 ไปใช้ในวิถีชีวิต ไว้ด้าน ทาน การแบ่งปันวัตถุสิ่งของของตนให้แก่ผู้สมควรให้การสงเคราะห์คือการแบ่งปันวัตถุสิ่งของของตนมีอยู่เป็นสมบัติของตนโดยชอบธรรมให้แก่ผู้อื่นที่ได้พิจารณาเห็นว่าเป็นผู้ที่เหมาะสมที่จะได้รับการสงเคราะห์ เมื่อเขาได้รับแล้วจะได้นำไปทำประโยชน์ได้ นับเป็นการแบ่งปันให้แก่ผู้ควรให้โดยมิได้หวังสิ่งตอบแทนใด ๆ ทั้งสิ้น คือ ให้เพื่อสงเคราะห์กันเท่านั้น การแบ่งปันให้สิ่งของเช่นนี้เรียกว่า ทานหรือการให้ทานซึ่งต่างจากการซื้อขายหรือให้ยืม เพราะการให้ด้วยการซื้อขายนั้นย่อมได้ของแลกเปลี่ยนหรือหวังสิ่งตอบแทน

ด้านปิยวาจา วาจาสุภาพอ่อนหวานให้เกิดสมานสามัคคี พบว่า ประชาชนใน ตำบลคลองหอยโข่ง อำเภอลองหอยโข่ง จังหวัดสงขลา มีการนำหลักสังคหวัตถุ 4 ไปใช้ในวิถีชีวิต โดยรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ วลัยภรณ์ เขตสิทธิ์ (วลัยภรณ์ เขตสิทธิ์, 2551) ได้ศึกษาวิจัย “เรื่องการศึกษาปฏิบัติตนตามหลักสังคหวัตถุ 4 ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่

1 ปีการศึกษา 2550 โรงเรียนสันป่าตองวิทยาคม อำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่” มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาการปฏิบัติตามหลักสังคหวัตถุ 4 และ 2) เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางแก้ไขการปฏิบัติตามหลักสังคหวัตถุ 4 ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ปีการศึกษา 2550 โรงเรียนสันป่าตองวิทยาคม อำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่ ผลการศึกษาพบว่า “นักเรียนกลุ่มตัวอย่างมีการปฏิบัติตามหลักสังคหวัตถุ 4 ภาพรวมอยู่ในระดับมาก คือ มีค่าเฉลี่ย = 3.58 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 0.65 ซึ่งนักเรียนปฏิบัติตามหลักทาน อยู่ในระดับปานกลาง โดยค่าเฉลี่ย = 3.36 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 0.71 ปฏิบัติตามหลักปิยวาจา อยู่ในระดับปานกลางโดยค่าเฉลี่ย = 3.45 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 0.70 ปฏิบัติตามหลักอรรถจริยา อยู่ในระดับมาก โดยค่าเฉลี่ย = 3.51 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 0.67 ปฏิบัติตามหลักสมานัตตตา อยู่ในระดับมาก โดยค่าเฉลี่ย = 4.01 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 0.54”

ด้านอรรถจริยา การประพฤติประโยชน์บำเพ็ญสาธารณประโยชน์ พบว่าประชาชนในตำบลคลองหอยโข่ง อำเภอคลองหอยโข่ง จังหวัดสงขลา มีการนำหลักสังคหวัตถุ 4 ไปใช้ในวิถีชีวิตโดยรวมมีค่าแปลผล อยู่ในระดับมาก สอดคล้องตามแนวคิดของ สุชีพ ปุญญานุภาพ (สุชีพ ปุญญานุภาพ, 2535) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การบำเพ็ญประโยชน์ต่อกันนั้นเป็นเครื่องส่งเสริมศิลปะในการครองใจคน ถ้าบุคคลใดปฏิบัติเป็นนิสัย ก็จะเป็นสิ่งที่ประโยชน์ทั้งต่อตนเองและสังคมส่วนรวมด้วย การบำเพ็ญอรรถจริยาจึงเป็นคนน่ารัก น่าเข้าใกล้สังคมมนุษย์จะอยู่อย่างสงบสุขและมีความเจริญรุ่งเรืองได้เพราะสมาชิกของสังคมแต่ละคนปฏิบัติตัวให้เป็นประโยชน์ต่อผู้อื่นโดยมิได้เห็นแก่ตัวเองมากเกินไป นึกถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตน ยอมเสียสละความสุขส่วนตน เพื่อความสุขของประชาชนโดยส่วนรวมการทำความดีที่เป็นประโยชน์ในอรรถจริยานี้หมายถึงเอาความรู้จักสร้างสรรค์สิ่งที่เป็นประโยชน์แก่คนอื่นหรือต่อส่วนรวม ขวนขวายช่วยเหลือกิจการอันเป็นสาธารณะประโยชน์ ผู้ที่สามารถปฏิบัติตามหลักธรรมข้อนี้ได้ให้มีความสุขและมีความเจริญรุ่งเรืองสืบไป

ด้านสมานัตตตา ความมีตนเสมอ คือทำตนเสมอต้นเสมอปลาย พบว่าประชาชนในตำบลคลองหอยโข่ง อำเภอคลองหอยโข่ง จังหวัดสงขลา มีการนำหลักสังคหวัตถุ 4 ไปใช้ในวิถีชีวิตโดยรวมมีค่าแปลผลอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งขัดแย้งกับกับ พุททสา พุทธรักษ์ (พุททสา พุทธรักษ์, 2551) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การบริหารจัดการสหกรณ์การเกษตรตามหลักสังคหวัตถุ

4 : กรณีศึกษาสหกรณ์การเกษตรในเขตจังหวัดนครนายก ผลการศึกษาพบว่าการบริหารจัดการสหกรณ์โดยหลักสังคหวัตถุ 4 ทั้ง 4 ด้าน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ในด้านทาน ด้านปิยวาจา ด้านอัตถจริยา และด้านสมานัตตตาทายังคงมีระดับการปฏิบัติน้อย ได้แก่ สหกรณ์ได้ให้ความช่วยเหลือและให้สวัสดิการต่าง ๆ แก่สมาชิกอย่างเหมาะสมและพอเพียง เมื่อเห็นสมาชิกโกรธหรือไม่พอใจในการมาใช้บริการของสหกรณ์ ก็ช่วยพูดจาให้เข้าใจและหายโกรธ เจ้าหน้าที่ช่วยเหลืองานของสมาชิกในชุมชนทุกครั้งที่มีโอกาส และเจ้าหน้าที่ได้มีการใช้เครื่องใช้และอุปกรณ์ต่าง ๆ ของสำนักงานอย่างประหยัดและเหมาะสม และทำให้ทราบถึงปัญหาอุปสรรค พร้อมทั้งทั้งแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการสหกรณ์การเกษตรได้สอดคล้องกับข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้น

ผลการเปรียบเทียบการนำหลักสังคหวัตถุ 4 ไปใช้ในวิถีชีวิตของประชาชนใน ตำบลคลองหอยโข่ง อำเภอคลองหอยโข่ง จังหวัดสงขลา ที่มี เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อเดือน ต่างกัน ดังนี้

1. ประชาชนใน ตำบลคลองหอยโข่ง อำเภอคลองหอยโข่ง จังหวัดสงขลา ที่มี เพศ ต่างกัน มีการนำหลักสังคหวัตถุ 4 ไปใช้ในวิถีชีวิตแตกต่างกัน เป็นไปตามสมมติฐาน ทั้งนี้ อภิปรายได้ว่าเพราะ มีการเข้าร่วมในกิจกรรมสังคมแตกต่างกันออกไปเนื่องจาก มีความหลากหลายครอบคลุม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ จรูญ เจือจันทร์ (จรูญ เจือจันทร์, 2548) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการดำเนินงานของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ตำบลแสนสุข อำเภอเมือง จังหวัดอุบลราชธานี พบว่า คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน โดยรวม มีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก

2. ประชาชนใน ตำบลคลองหอยโข่ง อำเภอคลองหอยโข่ง จังหวัดสงขลา ที่มี อายุ ต่างกัน มีการนำหลักสังคหวัตถุ 4 ไปใช้ในวิถีชีวิตแตกต่างกัน เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ จรูญ เจือจันทร์ (จรูญ เจือจันทร์, 2548) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการดำเนินงานของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ตำบลแสนสุข อำเภอเมือง จังหวัดอุบลราชธานี พบว่า คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน โดยรวม มีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก

3. ประชาชนใน ตำบลคลองหอยโข่ง อำเภอคลองหอยโข่ง จังหวัดสงขลา ที่มี ระดับการศึกษา ต่างกัน มีการนำหลักสังคหวัตถุ 4 ไปใช้ในวิถีชีวิตแตกต่างกัน เป็นไปตามสมมติฐาน

ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ จรุญ เจือจันทร์ (จรุญ เจือจันทร์, 2548) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการดำเนินงานของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ตำบลแสนสุข อำเภอเมือง จังหวัดอุบลราชธานี พบว่า คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน โดยรวม มีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก

4. ประชาชนใน ตำบลคลองหอยโข่ง อำเภอคลองหอยโข่ง จังหวัดสงขลา ที่มี อาชีพต่างกัน มีการนำหลักสังคหวัตถุ 4 ไปใช้ในวิถีชีวิตแตกต่างกัน เป็นไปตามสมมติฐานซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย จรุญ เจือจันทร์ (จรุญ เจือจันทร์, 2548) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการดำเนินงานของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ตำบลแสนสุข อำเภอเมือง จังหวัดอุบลราชธานี พบว่า คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน โดยรวม มีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก

5. ประชาชนใน ตำบลคลองหอยโข่ง อำเภอคลองหอยโข่ง จังหวัดสงขลา ที่มี รายได้ต่อเดือน ต่างกัน มีการนำหลักสังคหวัตถุ 4 ไปใช้ในวิถีชีวิตแตกต่างกัน ไม่เป็นไปตามสมมติฐาน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของจรุญ เจือจันทร์ (จรุญ เจือจันทร์, 2548) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการดำเนินงานของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ตำบลแสนสุข อำเภอเมือง จังหวัดอุบลราชธานี พบว่า คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน โดยรวม มีการดำเนินงานอยู่ในระดับ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

ผลการศึกษาวิจัยพบว่า การนำหลักสังคหวัตถุ 4 ไปใช้ในวิถีชีวิตของประชาชนใน ตำบลคลองหอยโข่ง อำเภอคลองหอยโข่ง จังหวัดสงขลา โดยรวม มีค่าแปลผล อยู่ในระดับปานกลาง ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย ดังนี้

การนำหลักสังคหวัตถุ 4 ไปใช้ในวิถีชีวิตของประชาชนใน ตำบลคลองหอยโข่ง อำเภอคลองหอยโข่ง จังหวัดสงขลา โดยรวมมีค่าแปลผลอยู่ในระดับปานกลาง มีข้อเสนอแนะ ดังนี้ ควรมีการปรับปรุงและพัฒนาให้อยู่ในระดับที่สูงขึ้นและส่งเสริมการปฏิบัติสังคหวัตถุ 4 ซึ่งเป็นแนวทางการพัฒนาคุณภาพชีวิตตามแนวพระพุทธศาสนา

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย

จาก การวิจัยเรื่อง การนำหลักสังคหวัตถุ 4 ไปใช้ในวิถีชีวิตของประชาชนใน ตำบล คลองหอยโข่ง อำเภอคลองหอยโข่ง จังหวัดสงขลา ผู้วิจัยขอเสนอแนะเพื่อการวิจัย ครั้งต่อไป ดังนี้

1. ควรศึกษาวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการนำหลักสังคหวัตถุ 4 ไปใช้ในวิถีชีวิตของ ประชาชนใน ตำบลคลองหอยโข่ง อำเภอคลองหอยโข่ง จังหวัดสงขลา
2. ควรศึกษาวิจัยเปรียบเทียบการนำหลักสังคหวัตถุ 4 ไปใช้ในวิถีชีวิตของประชาชนใน ตำบลคลองหอยโข่ง อำเภอคลองหอยโข่ง จังหวัดสงขลา กับพื้นที่อื่น ๆ
3. ควรศึกษาเฉพาะหลักสังคหวัตถุ 4 ด้านใดด้านหนึ่งที่พิจารณาเห็นว่ามีความสำคัญ ที่สุดและจำเป็นเร่งด่วนที่จะต้องแก้ไข

เอกสารอ้างอิง

- จรูญ เจือจันทร์. (2548). การดำเนินงานของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ตำบลแสนสุข อำเภอเมือง จังหวัดอุบลราชธานี. มหาสารคาม: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัย มหาสารคาม.
- พุกษา พุทธิรักษ์. (2551). การบริหารจัดการสหกรณ์การเกษตรตามหลักสังคหวัตถุ 4 : กรณีศึกษาสหกรณ์การเกษตรในเขตจังหวัดนครนายก. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- วลัยภรณ์ เขตสิทธิ์. (2551). การปฏิบัติตามหลักสังคหวัตถุ 4 ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ปีการศึกษา 2550 โรงเรียนสันป่าตองวิทยาคม อำเภอสันป่าตอง จังหวัด เชียงใหม่. นครปฐม: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัย.
- สงศรี ชมพูนุท. (2552). .ระเบียบวิธีวิจัยทางสังคมศาสตร์. นครศรีธรรมราช: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัย.
- สุชีพ ปุญญานุภาพ. (2535). พระไตรปิฎกฉบับประชาชน พิมพ์ครั้งที่ 14. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัย.

- ไสว มาลัยทอง. (2542). *คู่มือการศึกษาจริยธรรมสำหรับนักเรียน นิสิต นักศึกษา นักการบริหาร ผู้ปกครองและประชาชนผู้สนใจทั่วไป*. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์กระทรวงศึกษาธิการ.
- อนันต์ แม้นพยัคฆ์. (2549). *การการประยุกต์ใช้หลักพุทธธรรมเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนด้วยกลุ่มสัจจะออมทรัพย์ เพื่อพัฒนาคุณธรรมครบวงจรชีวิต* กรณีศึกษา: บ้านหนองน้ำจืด ตำบลท่าพริก อำเภอเมือง จังหวัดตราด. ปทุมธานี: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.